

**EUSKARAREN ERABILERA
SUSTATU ETA NORMALIZATZEKO
U D A L A R A U D I A**

Durangoko Udala

DURANGO
Udala • Ayuntamiento

Aurkibidea

Sarrera	5
1. Xedapen orokorrak	7
2. Euskararen normalizazioa udal administrazioan	8
2.1. Administrazio jarduerak	8
2.1.1. Udalaren idazkun, errotulazio eta seinaleak	8
2.1.2. Udal erregistroko agiriak	9
2.1.3. Administratuekiko harremanak	9
2.1.4. Institutuzio eta erakunde ofizialekiko harremanak	10
2.1.5. Udalaren ebazpenak eta argitalpenak	10
2.1.6. Udal batzarrak eta aktak	11
2.2. Udal langileen hizkuntza-gaitasuna eta Euskara Plana	11
2.2.1. Langileen hizkuntza-gaitasuna eta trebakuntza	11
2.2.2. Hizkuntz eskakizunak eta derrigorrezko datak	11
2.2.3. Udaleko Euskara Plana	11
2.2.4. Udal langileen kontratazioa	12
3. Euskararen erabilera udalerrian	12
4. Xedapen gehigarriak	14
5. Xedapen indargabetzailea	15
6. Azken xedapena	15

Sarrera

Euskeraren Erabilpena Arauzkotzeko, azaroaren 24ko, 10/1982 Oinarrizko Legeak¹ dioenarekin bat, euskara eta gaztelania dira Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak, eta erkidegoko herritar guztiek dute hizkuntza ofizial biak jakin eta ahoz zein idatziz erabiltzeko eskubidea. Honen haritik, Autonomia Erkidegoko erakundeei dagokie euskararen erabilera bermatzea eta arautzea, baita beraren ezaguera ziurtatzeko behar diren neurri eta bitartekoak erabakitzea eta arautzea ere.

Bestalde, hizkuntza dela-eta inork bereizkeriarik jasan ez dezan, lege orokorrek Euskadiko Autonomia Erkidegoko herri-aginteei esleitzen diete, haien eskumenen esparruan, hizkuntza ofizial bien erabilera bermatu eta arautzeko eskumena, jakintza eta normalizazioa bizkortzeko neurriak ezartzeko ahalmena eta hizkuntza eskubideak bermatzeko beharrezko neurri eta erabakiak hartzekoa ere. Zentzu honetan, Durangoko Udalak ahaleginak egingo ditu euskara bertakotzeko, indartzeko eta durangar gizartea batzeko tresna izan dadin.

Durangoko Udalak, udal mailako herri erakunde garrantzitsuena den aldetik, eredugarria izan behar du hizkuntza normalkuntzaren alorrean. Hortaz, Euskararen Udal Araudi honek bi helburu nagusi ezartzen dizkio herri mailako euskararen sustapenari: euskararen ezagutza areagotzen jarraitzea eta, aldi berean, neurriak hartzea euskararen erabilerak ere aurrera egin dezan.

Ondorioz, indarreko legeria oinarri harturik, Durangoko Udalak, herritarren hizkuntza eskubideak bermatu eta hizkuntza egoera normalizaturantz abiatzeko beharrezko urratsak egin nahi dituela aintzat harturik, *Euskararen Erabilera Sustatu eta Normalizatzeko Udal Araudia* aurkezten du. Bertan jasotzen dira, udalak, barne jardunbidean, herritarrekiko eta beste instituzio edo erakunde ofizialekiko harremanetan eta gizarte-bizitzan euskararen erabilera sustertzeko eta normalizatzeko bete beharreko arauak.

1. Atalburua: Xedapen Orokorrak

1. artikulua.- Euskara, Euskal Herriko berezko eta jatorrizko hizkuntza eta haren nortasun-ezaugarri nagusia den aldetik, Euskal Herriaren eta, aldi berean, munduko gizon-emakume guztien ondare kulturalaren ukaezinezko atala da. Horregatik, durangar guztien elementu integratzailea izan behar da, eta hala izan dadin saiaturiko da udala. Hortaz, Durangoko Udalak neurri egokiak hartuko ditu, euskara, Durangoko Udalean eta udalerrian, komunikazio-hizkuntza moduan normaltasunez erabilia izan dadin.

2. artikulua.- Euskara, Euskal Herriko berezko hizkuntza den aldetik, Durangoko udal administrazioaren berezko hizkuntza izango da eta, gaztelaniarekin batera, Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak, Durangoko udalerrian eta Durangoko udal administrazioaren hizkuntza ofizialak dira.

3. artikulua.- Euskararen erabilerari dagokionez, Durangoko Udala, bere erakunde autonomoak eta enpresa publikoak legeriari eta euskararen araudi honetako xedapenei lotuko zaizkie, barne jardunbidean nahiz administratuekiko hartu-emanetan edo udalerriko ekimenetan.

Era berean, hizkuntza ofizialen erabilerari dagokionez, batik bat, euskararen erabilerari dagokionez, udal zerbitzuak betetzen dituzten enpresek men egingo diote indarreko lege orokorrek eta araudi honek xedatzen dutenari, udalaren zerbitzua betetzean administrazioarekin nahiz herritarrekin sortzen diren harreman guztietan.

4. artikulua.- Durangoko Udalak euskararen aldeko hizkuntza politika lehenetsi, diseinatu eta garatuko du euskaraz bizi edo jardun nahi duten herritarren hizkuntz eskubide eta aukeraketa errespetatu eta bermatzeko, eta, aldi berean, udalerriko esparru guztietan euskararen berreskurapena eta normalizazioa areagotzeko.

5. artikulua.- Durangoko Udalak eremu bereizi biren arabera antolatu eta gauzatu du bere hizkuntza politika: udal administrazioa eta udalerria. Udalak eremu bakoitzeko helburu, neurri, erritmo eta baliabiderik egokienak finkatuko ditu, hizkuntz egoera eta beharrianak aztertu ostean.

Durangoko Udalak administrazio barruko Euskararen Erabilera Sustatzeko Plana onartu zuen Osoko Bilkuran, *Euskara Plana*² alegia, euskara zerbitzu-hizkuntza izan dadila bermatzeko eta lan-hizkuntza ere bilakatu dadin.

Udalerrian dagokionez, Durangoko Udalak Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia onartu zuen Osoko Bilkuran, *EBPN*³ izeneko, euskara sustatzeko eta indartzeko eta herriko esparru sozial guztietara hedatzeko.

2. Atalburua: Euskararen normalizazioa udal administrazioan

6. artikulua.- Euskararen erabilera eta normalizazioa arautzen duen indarreko legeriari jarraituz, Durangoko Udalaren administrazioeko hizkuntza-normalizazio prozesuaren hiru oinarri nagusiak honako hauek izango dira: administrazio egintza eta harremanen eskaintza euskaraz bermatzea, lanpostuen hizkuntz eskakizunak eta, hala badagokio, derrigortasun-datak esleitzea eta betetzea, eta euskararen erabilera normalizatzeko plana onartu eta garatzea.

2.1. Administrazio jarduerak

7. artikulua.- 86/1997 Dekretuarekin⁴ bat, euskarak Durangoko udal administrazioaren zerbitzu-hizkuntza eta lan-hizkuntza izan behar du. Beraz, administratuei zuzenduriko edo administratuekin lotutako administrazio egintza eta jarduera guztiak euskaraz eskaini eta burutzeko moduan eman behar ditu Durangoko Udalak. Horretarako, beharrezkoak diren baliabide material eta pertsonalak jarriko ditu Udalak.

2.1.1. Udalaren idazkun, errotulazio eta seinaleak

8. artikulua.- Durangoko Udalak era zuzenean edo zeharka kudeatzen dituen sail, departamentu eta bulegoetako idazkunak euskaraz eta gaztelaniaz agertuko dira eta, betiere, euskarari emango zaio lehentasuna HAEEK⁵ proposatzen dituen gomendioei jarraituz. Udaleko zerbitzuetako idazkun, errotulu eta seinaleak esaten denean honakoez dihardugu:

- a) Bulego eta langoletako errotuluak eta bestelako adierazleak.
- b) Udalaren orri, inprimaki eta dokumentu guztien idazpuruak.
- c) Gomazko zigiluak, seiluak eta antzekoak.
- d) Udal langileen jantzietan txertatutako idazkun serigrafiazkoak.
- e) Udalaren ibilgailu, garraio eta makineriako idazkunak.

9. artikulua.- Kale, bide, auzo, auzune, mendi, ibai eta erreka izenak, ofizialki, euskaraz idatziko dira, eta halaxe agertuko dira errotulu eta informazio-paneletan.

Horietan guztietan ager daitezkeen toki izen guztien izen ofizialak udalak berak finkatuko ditu, betiere izenaren jatorrizko hizkuntza eta egungo idazkera-arauak errespetatuz. Alabaina, izen ofizialok ezarri aurretik, udalak irizpena eskatuko dio Euskaltzaindiari, eta Durangoko toponimia aztertzen duen ikerketa jarraituko du.

Halaber, udalerrian egin daitezkeen hirigintza-proiektuen ondorioz, Durangoko Udalak egoitza-gune berriak, kaleak, plazak edo antzekoak izendatu behar baditu, Euskaltzaindiaren onomastika batzordearen diktamena eskatuko du izendapena egin baino lehen.

10. artikulua.- Trafiko seinale, bide eta zeharbideen adierazgarriak eta, oro har, udalak jarritako herri-bideko iragarpen guztiak euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira, betiere ulergarritasuna eragotzi barik eta nazioarteko arauetara jaramon eginez. Ele bietan joango direnetan euskarari emango zaio lehentasuna.

11. artikulua.- Euskaraz eta gaztelaniaz antzera idazten diren errotulazio, iragarki eta seinaleak, hala nola, "merkatua/mercado", "autobusa/autobus", "aparkalekua/aparcamiento", "ludoteka/ludoteca", euskaraz idatziko dira.

Euskaraz eta gaztelaniaz antzera samar idatzi ez arren zabalera handia duten hitzak edo piktogramez baliatuz adierazi daitezkeenak euskaraz joango dira, esaterako, "isilik", "ez erre", "irteera/sarrera", "txakurrik ez", eta antzekoak.

2.1.2. Udal erregistroko agiriak

12. artikulua.- Azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak agintzen duen legez, udaletxera sartzen eta udaletxetik ateratzen diren agiriak jatorriz idatzita dauden hizkuntzan inskribatuko dira udal erregistroan. Agiriak ele bietan idatzita badaude, euskaraz inskribatuko dira.

13. artikulua.- Udal erregistroak egiten dituen ziurtagiriak eta gainerako dokumentuak ele bietan egingo dira, salbu eta eskatzaileak euskaraz egin badu eskaria. Kasu honetan, ziurtagiria euskaraz egingo da.

2.1.3. Administratuekiko harremanak

14. artikulua.- Euskeraren Erabilpena Arauzkotzeko 10/1982 Legeak arautzen duenarekin bat, udal administrazioarekiko harremanei dagokienez, Durangoko Udalak honako oinarrizko hizkuntza eskubideak aintzatesten dizkie bere administratuei:

- a) Udalarekin eta haren menpeko edozein erakunderekin euskarazko ahozko eta idatzizko harremanak izateko eskubidea.
- b) Bai udalaren argitalpenak bai udalak egunkari, aldizkari, irrati eta beste edozein komunikabidetan argitara ematen dituen jakinarazpen eta xedapen guztiak euskaraz jasotzeko eskubidea.
- c) Udalaren osoko bilkura eta batzarretan, erakunde autonomoetako gobernu batzordeetan eta enpresa publikoen administrazio kontseiluetan, euskaraz egiteko eskubidea eta konpromisoa.
- d) Udalak edo Erakunde Autonomoek antolatzen, kudeatzen edo bultzatzen dituen ikastaroen %50a, gutxienez, euskaraz izateko eskubidea.
- e) Udalaren menpe dauden udal zerbitzuak zeharka kudeatzen dituzten enpresek euskarazko ahozko eta idatzizko harremanak izateko eskubidea bermatuko dute.
- f) Udalak antolatzen, kudeatzen edo bultzatzen dituen foro eta kontseiluetan euskaraz egiteko eskubidea.
- g) Durangoko Udalak antolatzen dituen ekitaldietako aurkezpen publikoak, hala nola, martxoak 31ko ekitaldia, San Fausto jaietako pregoia irakurtzea, sari-banaketa ekitaldiak, eta antzekoak, euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira.

15. artikulua.- Euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira pertsona fisiko zein juridikoentzako berri-emate eta agiri guztiak; hala ere, interesdunek euskaraz edo gaztelaniaz jasotzea hautatzen badute, hala egingo da.

16. artikulua.- Udal administrazioak ontzat hartuko ditu pertsona fisikoengandik eta juridiko pribatuengandik jasotzen dituen euskara edo gaztelania hutsezko berri-emate eta agiri guztiak.

17. artikulua.- Udalak herritarrei bidalitako jakinarazpenak euskaraz eta gaztelaniaz joango dira. Herritarrak eskaria euskaraz egiten duenean euskaraz erantzungo zaio.

Kanpaina bat jarriko da martxan udalarekiko harremanak soilik euskaraz eduki nahi duten herritarren errolda egiteko.

18. artikulua.- Inprimaki guztiak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira.

2.1.4. Instituzio edo erakunde ofizialekiko harremanak

19. artikulua.- Durangoko Udalak dokumentazio guztia hizkuntza ofizial bietan bidaliko die herri-administrazio eta erakunde ofizialei. Erakunde ofizial hauetakoren batek eurekiko komunikazioa euskaraz izatea eskatuko balu, Durangoko Udalak halaxe egingo luke.

Halaber, euskara ofiziala den eremu erakunde ofizialek nahiz administrazio publikoek igorritako dokumentazio gaztelania hutsean jasoko balitz, interesatuari jakinaraziko zaio, hamar eguneko epean, akatsa zuzendu dezala edo dagozkion dokumentuak erantsi ditzala. Hala egiten ez badu, eskaria ez dela kontuan hartuko adieraziko zaio, betiere, herri-administrazioen erregimen juridikoaren eta administrazio-prozedura erkidearen 30/1992 Legearen 71. artikulua ezartzen duena aintzat hartuta.

2.1.5. Udalaren ebazpenak eta argitalpenak

20. artikulua.- Udal ebazpen eta argitalpen guztiak ele bietan argitaratuko dira. Esaterako: bandoak, ordenantzak, ebazpen eta erabakiak, iragarkiak, udalaren web orria, aldizkariak, inkestak (ahoz zein idatziz), berripaperak, gida eta antzeko argitalpenak. Ele bietan egiten diren ebazpen eta argitalpenetan euskarari emango zaio lehentasuna.

2.1.6. Udal batzarrak eta aktak

21. artikulua.- Durangoko Udalaren osoko bilkuretan, gobernu batzordearen batzarretan, informazio batzordeetan, erakunde autonomoetako gobernu batzordetan, enpresa publikoen administrazio kontseiluetan eta udal kontseilu eta foroetan, partaideek nahi duten hizkuntza ofiziala erabili ahal izango dute, eta hala jakinaraziko die organoko arduradunak. Behar izatekotan, organo bakoitzak aztertu eta erabakiko du zein bitarteko baliatu hizkuntza dela-eta bileraren funtzionamendua oztopatu ez dadin eta kide guztien adierazpenak modu zehatzean entzun eta jaso daitezzen.

22. artikulua.- Durangoko Udalaren osoko bilkura, gobernu batzorde eta informazio batzordeetako deialdiak eta aktak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira. Batzarrotako dokumentazioa ere euskaraz aurkeztuko da, kontuan izanda betiere Udaleko Euskara Planak ezarritako lehentasunak eta epeak administrazio barruko euskararen erabilera sustatzeari dagokionez.

2.2. Udal langileen hizkuntza-gaitasuna eta Euskara Plana

2.2.1. Langileen hizkuntza-gaitasuna eta trebakuntza

23. artikulua.- Euskadiko Funtzio Publikoari buruzko Legeak eta 86/1997 Dekretuak xedatutakoa betez, Durangoko Udalak taxuzko neurriak hartuko ditu bere zerbitzupean lan egiten duten pertsonak euskaraz jarduteko gaitasun egokia lor dezaten. Horretarako, udalak langileen euskalduntzea eta trebakuntza bultzatu eta erraztuko ditu.

Halaber, derrigorrezko hizkuntza eskakizuna ezarrita ez duten langileei, edo/eta euskara maila egokia ez dutenei, aukera eta erraztasunak emango zaizkie euskara ikasi dezaten.

2.2.2. Hizkuntz eskakizunak eta derrigorrezko datak

24. artikulua.- 86/1997 Dekretuak araututakoa betetzeko, Durangoko udal administrazioko lanpostu bakoitzari hizkuntz eskakizuna esleituko zaio eta, hala badagokio derrigortasun-data ere bai, betiere, dekretu horrek eta araudi honek ezarritakoekin bat.

Lanpostuen hizkuntz eskakizunak eta, hala dagokionean, derrigortasun-datak udalak urteko aurrekontuekin batera eman beharreko lanpostu zerrendako zehaztapenetan ageriko dira.

2.2.3. Udaleko Euskara Plana

25. artikulua.- 86/1997 Dekretuari jarraituz, Durangoko Udalak euskararen erabilera normalizatzeko plana onartu eta gauzatu beharko du. Modu berean, administrazio atalen sailkapena egin eta, erakundearen hizkuntz helburuen arabera, administrazio atal elebidunak eta euskarazkoak izendatuko ditu.

2.2.4. Udal langileen kontratazioa

26. artikulua.- Udal langileen kontratazio politikaren bidez, Durangoko Udalak bultzada emango dio erakundeko hizkuntz normalizazio prozesuari. Horrela bada, 86/1997 Dekretuan ezarritako jendaurreko ataletan, gizarte mailako ataletan eta atal orokorretan edozein lanpostu sortzean, kontratu mota edozein dela ere, hizkuntza eskakizuna egiaztatu beharko da aldez aurretik.

27. artikulua.- Atal berezietako lanpostuak betetzerakoan, udalak kasuan-kasuan erabakiko du derrigorrezko hizkuntz eskakizunik ezarri behar den ala ez. Horrela, lanpostuari derrigorrezko hizkuntz eskakizunik ezartzea erabaki ezean, euskara merezimendua izango da hautespren probetan, eta puntuazio osoan 86/1997 Dekretuak ezartzen duen portzentajea izango du, ondoko eran:

1. HE eta 2. HE: %10; 3. HE eta 4. HE: %20

28. artikulua.- Durangoko Udalak, bere Erakunde Autonomoek eta enpresa publikoek aldi baterako langileak kontratatu behar badituzte azterketa, lan-poltsa edo bestelako sistema-
ren baten bidez, udaleko lanpostuen zerrendan maila bereko lanpostuei eskatzen zaizkien euskararen ezagutza bera eskatuko zaie aipatutako lanpostu horiek beteko dituztenei.

29. artikulua.- Oposaketa-aldiko froga eta azterketa guztiak euskaraz eta gaztelaniaz egiteko aukera emango zaie hautagai guztiei.

3. Atalburua: Euskararen erabilera udalerrian

30. artikulua.- Durangoko Udalak beharrezko neurri eta bitartekoak jarriko ditu euskararen hedapen demografiko, geografiko eta funtzionala bultzatu eta lortzeko udalerrian.

31. artikulua.- Durangoko euskaldunen gehi ia-euskaldunen kopurua, %61,27, esanguratsua izanik, esparru ugari lehenetsi behar dira euskararen normalizazioan. Ingurumari horretan, udalak ahaleginak egingo ditu ondoko helburua lortzeko: eguneroko bizimoduan eta gizarte-zerbitzu orotan euskaraz egiteko aukerak ziurtatzea eta areagotzea adin guztietako herritarrei.

32. artikulua.- Goiko artikuluan zehaztutako helburua modurik sistematizatu eta eraginkorrean lortu ahal izateko, Durangoko Udalak udalerrian euskara berreskuratu eta normalizatzeko plan estrategikoa diseinatu, onartu eta garatuko du, Euskara Biziberritzeko Plan Nagusian Durangori dagokion ereduaren jarduera-lerroei jarraituz.

33. artikulua.- Durangoko Udalaren udalerrri mailako plan estrategikoak berebiziko garrantzia emango die Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiak euskaldun kopuru handiko udalerrientzat lehenesten dituen gizarteko jardun-esparruei. Hala, Durangoko Udalak, batik bat, honako esparru hauetan gauzatuko du bere hizkuntza-politika: familia transmisioa, euskalduntze-prestakuntza, irakaskuntza, administrazioa, lan mundua, aisia, kirola, kulturgintza, komunikabideak eta teknologia berriak.

34. artikulua.- Durangoko Udalak, euskara sailaren bitartez, dirulaguntza-deialdiak esleituko ditu euskararen sustapenaren inguruko zenbait alorretan, esaterako: euskara sustatzeko ekimenetarako, euskara darabilten aldizkarietarako, errotuluak eta web orriak euskaraz jartzeko eta euskalduntze-alfabetatze bekak banatzeko.

35. artikulua.- Durangoko Udalak, hala deritzonean, dirulaguntza nominatiboak esleituko ditu euskararen sustapenaren inguruan. Dirulaguntza hauek lankidetzeta-hitzarmenaren formulapean egingo dira.

Dirulaguntza-deialdiak zein dirulaguntza nominatiboak Durangoko Udaleko aurrekontuetan jasoko dira, eta Bizkaiko Aldizkari Ofizialean iragarriko.

36. artikulua.- Durangoko Udaleko sail ezberdinek deituriko dirulaguntza-deialdien onuradunek, ezinbestez, euskara edo euskara eta gaztelania erabili beharko dute argitaratzen dituzten iragarki, ohar, jakinarazpen eta holakoetan⁶. Betebehar hau jakinarazi eta jaso egingo da dirulaguntza deialdiak edo/eta lankidetzeta-hitzarmenak egiten direnean.

37. artikulua.- Dirulaguntza-deialdietako balorazio-irizpideetan puntu osagarriak esleituko zaizkie euskaraz burutuko diren jarduera eta programei.

38. artikulua.- Durangoko Udalaren eta bere erakunde autonomoen sail guztiek euskara-irizpidea hartuko dute kontuan dena delako plangintza, egitarau eta ekimenak prestatzerako orduan. Kultura, gazteria, hezkuntza, gizarte ekintza, berdintasuna, immigrazioa eta kirol arloek euskaraz ere eskainiko dituzte tailer, ikastaro, hitzaldi eta holakoak. Era berean, ekintza iragartzen denean argi eta garbi adierazi behar da berau zein hizkuntzatan egingo den.

39. artikulua.- Udal instalazioak erabili edota udal dirulaguntzak jasotzen dituzten elkarte eta entitateek euskara erabili beharko dute ekimena iragartzeko erabiliko dituzten euskarrietan eta baita ahozko komunikazioetan ere, esaterako, ekitaldia aurkezterakoan edota burutzen ari denean.

40. artikulua.- Herri-lurra edo/eta udal instalazioak erabiltzeko baimena eskatzen duten instituzio zein enpresa pribatu eta norbanakoek, euskara edo euskara eta gaztelania erabiliko dituzte jarduera iragartzeko orduan eta baita berau burutuko dutenean ere. Hortaz, megafonia, sarreak, eskuko programak, ekitaldiaren aurkezpena eta gainerako euskarri guztiak, ahoz zein idatziz, euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz joan beharko dira.

Ezinbesteko baldintza hau esleipena egin edo baimena ematerakoan jakinaraziko zaio eskatzaileari.

41. artikulua.- Durangoko Udalaren, bere erakunde autonomoen eta enpresa publikoen kontratazio-organoek nahitaez sartuko dituzte administrazio kontratuetao karatuletan eta berariazko klausula administratiboen pleguetan kontratuak burutzean bete behar diren hizkuntza-baldintzak, hala nola, obra-kontratueta, herri-lanen emakideta, hornikuntza-kontratueta, aholkularitza eta zerbitzu kontratueta, zerbitzu publikoak kudeatzeko kontratueta eta kontratu mistoeta⁷.

Hizkuntza biak erabiltzea kontratua gauzatzeko baldintzetako bat da eta, bete ezik, kontratu honetako edozein klausula ez betetzeak oro har dakartzan ondorio berberak izango ditu.

42. artikulua.- Durangoko Udalak herriko kultur, kirol, aisialdi eta gainontzeko elkarteen euskararen erabilera indartzeko, laguntza eta aholkularitza teknikoa eskainiko die udaleko euskara zerbitzuaren bitartez. Esaterako, testu laburrak euskaratzeko eta zuzenketak egiteko, dirulaguntzen inguruko aholkularitza emateko, e.a.

43 artikulua.- Durango Udalak, euskara sailaren bitartez, herritarren hizkuntza eskubideak bermatzeko zerbitzu publikoa jarriko du martxan. Horretarako, prozedura bat finkatuko du hizkuntza eskubideen urraketai konponbideak bilatu, jarraipena egin eta erantzukizuna duten administrazio eta erakundeen arteko lankideta bideratzeko. Herritarrek egindako kexa, iradokizun edo proposamenei hamabost eguneko epean erantzungo die Udalak.

Aipatutako informazioa euskara batzorde informatiboan eta aholku batzordean aztertuko da eta beharrezkoak diren ekimenak jarriko dira martxan.

4. Atalburua: Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.- Udal ebazpen guztiek eta udaleko organo edo sail ezberdinek abian jarriko dituzten egitasmoek araudi honetan jasotako aginduak errespetatu beharko dituzte.

Euskara arloko kargudun politikoak euskararen araudia indarrean jarri dela jakinaraziko die udaleko sail eta zerbitzu guztiei eta, halaber, araudiaren xedapenei buruzko argibideak emango dizkie eta hizkuntza-normalizazioa aintzat hartzearen garrantzia ere helaraziko die.

Bigarrena.- Euskararen Erabilera Sustatu eta Normalizatzeko Araudi hau indarrean jarri eta bost urteren buruan, udalak, araudia berraztertzeari ekingo dio: emaitzak aztertu eta ebaluatu egingo ditu eta, beharrezkotzat joz gero, komenigarri diren aldaketak proposatuko ditu.

Dena dela, berrikuspene lehenago egin liteke, lege orokorretan zein egoera soziolinguistikoan aldaketak gertatuko balira, baita udalerriko euskararen berreskurapen eta normalizazio prozesuarentzat garrantzi handikoa izan litekeen beste edozein ziogatik ere.

5. Atalburua: Xedapen indargabetzailea

Lehenengoa.- Indargabetuta geratzen dira araudi honek xedatutakoarekin bat ez datozen maila bereko edo txikiagoko xedapen eta erabaki guztiak.

6. Atalburua: Azken xedapena

Lehenengoa.- Araudi hau indarrean jartzen den unetik bertatik Durangoko Udalak eskumena izango du xedapenok ezarri eta garatze aldera beharrezkoak diren arau, erabaki edo egitarau bereziak agindu eta sustatzeko.

¹ 10/1982 LEGEA, azaroaren 24koa, euskararen erabilpena arautzen duena.

² DURANGOKO UDALAREN EUSKARA PLANA 2008-2012, 2008ko abenduaren 18an onartua udaleko osoko bilkuran

³ DURANGOKO UDALAREN EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA 2009-2012, 2009ko azaroaren 12an onartua udaleko osoko bilkuran

⁴ 86/1997 DEKRETUA, apirilaren 15ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko herri administrazioetan euskararen erabilera normalizatzeko prozesua arautzen duena.

⁵ "Nola diseinatu testu elebidunak". *Administrazioan euskaraz*, 44 zk., IVAP-HAEE

⁶ Durangoko Udalaren diru-laguntzak eta bestelako laguntzak arautzeko araudiaren 6.8 artikulua, "onuradunen betebeharrak" izenekoa.

⁷ Durangoko Udalaren eta bere Erakunde Autonomoen administrazio-kontratuak gauzatzeko orduan bete behar diren hizkuntza-irizpideei buruzko erabakia, Euskara Plana 2008-2012an jaso (3.3. artikulua).